

Tē Jī koàn
Kitok lâi ê sî
Tē saⁿ chiuⁿ
Sèhàn sî
chi 1

Lán tiongkan chēchē lâng tīteh thák siáⁿmlh úijîn ê toānkì ê sî, tē it ê giú lán ê sim ê pōhūn, tòh sī lûn in sèhàn ê kösū, chò gín'á sítai súnchin ê khaikáng, tīteh tōahàn ê tiongkan ê chūjiân, bô ìsek ê tâmlûn, in ê thâunáu ê hoattát, íkip in ê sengoáh chióngchióng ê khoánsit; inüi lán ài tÙi tī hitê tiongkan lâi khòanⁿchhut in chionglái chiâⁿchòútai ê tiāuthâu.

Lán siōngsiōng kîkoài, soah sitbōng Hokimsu thài ê lóng bô kóngkhí lán ê Chú ê sèhàn ê kösū. Kám sī chiahê Hokimsu tûchiá m̄ chaiiáⁿ? Ánchóáⁿ i ê lâubú Málíah, to ū kóngkhí i chhutsì ê kösū, thài ê lóng bô tÙi lâng kóngkhí i sèhàn ê súchêng? Hoânsèu, iā khólêng, iáh kâng chng ê péngiú, inüi khah koansim tī in púnsin ê sè kiáⁿ, soah bē kîtit thang thôaⁿ lán ê Chú sèhàn ê tâichì. Iáukoh khah tōabîn sī bô chiah tióh. Inüi chèng Hokimsu, chiápchiáp piáusī, Málíah sī kanta teh koanchhat, teh kiaⁿhiâⁿ, teh sàmsu chítê eⁿá ê chhutsì niâniâ. In ū piáubêng Málíah sī tiâmchêng, bô oē bô kù ê hújînlâng, tī àmàm ê tiongkan, éng thiàⁿsim kah kèngùi ê liâmthâu, lâi teh sàmsu i hitê òbiâu ê sè kiáⁿ, teh siûⁿ lésu ê kîchek tek ê chhutsì; Tùi ánné, ū seⁿkhí chonggiâm ê sim, m̄ káⁿ lâmsám kóngkhí, putkò chai tī lésu ê thâuchêng, só anpâi hitê koânkoân ê thianhûn; Chóng sī m̄ chai tióh ánchóáⁿ i chiah ê thang oânsêng, tÙi ánné, simlái siōngsiōng ū jûloân. Málíah ū bêngbêng chai sôu tú tióh ê, sī chin kîⁿ ê

第二卷
基督來 ê 時
第三章
細漢時
之一

咱中間 chēchē 人 tīteh 讀啥物偉人 ê 傳記 ê 時，第一 ê giú 咱 ê 心 ê 部分，tòh 是論 in 細漢 ê 故事，做 gín'á 時代 純真 ê 開講，tīteh 大漢 ê 中間 ê 自然，無意識 ê 談論，In ê 頭腦 ê 發達，以及 In ê 生活種種 ê 款式；因為咱 ài tÙi tī hitê 中間來看出 in 將來成做偉大 ê 兆頭。

咱常常奇怪，soah 失望福音書 thài 會 lóng 無講起咱 ê 主 ê 細漢 ê 故事。Kám 是 chiahê 福音書著者 m̄知影？ Án 怎伊 ê 老母馬利亞，to 有講起伊出世 ê 故事，thài 會 lóng 無 tÙi 人講起伊細漢 ê 事情？ Hoânsè 有，也可能，iáh 全庄 ê 朋友，因為 khah 關心 tī in 本身 ê 細 kiáⁿ，soah bē 記得 thang 傳咱 ê 主細漢 ê 代誌。Iáukoh khah 大面是無 chiah tióh。因為眾福音書，chiápchiáp 表示，馬利亞是 kanta teh 關察、teh 驚惶、teh 三思 chítê 嬰 á ê 出世 niâniâ。In 有表明馬利亞是恬靜、無話無句 ê 婦人，tī 暗暗 ê 中間，用疼心 kah 敬畏 ê 念頭，來 teh 三思伊 hitê 奧妙 ê 細 kiáⁿ，teh 想耶穌 ê 奇蹟 tek ê 出世；Tùi ánné，有生起莊嚴 ê 心，m̄敢 lâmsám 講起，不過知 tī 耶穌 ê 頭前，所安排 hitê 高高 ê 天分；總是 m̄知 tióh án 怎伊 chiah ê thang 完成，tÙi ánné，心內常常有 jû 亂。馬利亞有明明知所有 tú tióh ê，是真奇異 ê 事，出力 teh 料想，ng 望 ê thang 照伊所想 ê 款，ná 想 ná 奇怪，soah 恬恬 lóng 無講起啥物。「馬利亞 kā chiahê 話記 tiâutiâu，常常 teh

sū, chhutlát teh liāusióng, ḥgbāng ē thang chiàu i só siūn ê khoán, ná siūn ná kîkoài, soah tiāmtiām lóng bô kóngkhí siáñmih.

"Mâliah kā chiahê ōe kì tiāutiâu, siōngsiōng teh siūn. "Chóng sī bôlún siáñ khoán, chiàu khòan, lún lán ê Chú ê sèhàn ê sū, Mâliah sī bô kóng kàu gōachē.

Lán chitsî tiāñ tióh kîkoài, ài lâi siūn Mâliah tī khíthâu m̄n chai ánchoañ lâi teh khoánthâi lésu? Mâliah kám ū phahsng i ê sè kiáñ lésu sī sīn, sī Siōngtè ê éngoán ê kiáñ?

Chiàu Hokimsu só kì, sī bē tàng hō lán siūn Mâliah ū jīn lésu sī sīn. Lán ê líseng iûgoân m̄n iōngún ánn. Inūi Mâliah nāsī tū khíthâu tōh ū jīn lésu sī sīn, ánchoañ lésu ê thang chhinchhiūn chítê chūjiān lâng ê gín'á, lâi chìnpō i ták hāng ê sengoáh, hânghòk tī i ê pēbú, tìhūi kah sengkhu chiāmchiām tōa, chhinchhiūn kīñ ê gín'á kāngkhoán, lâi hō Siōngtè kah lâng ná thiàñ i? Ánchoañ Mâliah ê thang inūi lésu iānchhiān tī sèngtiān, tōh tī chèng phoksū ê bīnchêng kán lâi chekpī i? Ánchoañ Mâliah ê thang choānjiān khòan chò sī i kakī ê sè kiáñ lâi khoánthâi i? Nāsī lâng íkeng chaiiáñ lésu sī sīn, tákê lâng tī simlāi tekkhak ê putchí chhenkian, m̄ kán khoánthâi i chhinchhiūn chítê lâng. lésu ê katêng sengoáh sī bô khólêng, putkhó kái ê sū. I ê hòasin ê bôktek, úntàng sī kui tī khangkhang; inūi i tek khak tióh chiāñchò "chinsít" ê lâng, lâi chiāmchiām tióngtōa tī i ê jînkeh tek ê sengoáh.

Bô lah! Mâliah bô phahsng lésu sī sīn. Mâliah kantañ ū teh phahsng lésu sī hitê só ioksok beh lâi ê Mesíah, m̄ koh lûthàilâng lún Mesíah ê koanliām sī kékki bô bêng. Mâliah chai, lésu ê kîchek tek ê

想。」總是無論啥款，照看，論咱 ê 主 ê 細漢 ê 事，馬利亞是無講到 gōa chē。

咱 chit 時 tiāñ tióh 奇怪，ài 來想馬利亞 tī 起頭 m̄n 知 án 怎來 teh 款待耶穌？馬利亞 kám 有 phah 算伊 ê 細 kiáñ 耶穌是神，是上帝 ê 永遠 ê kiáñ？

照福音書所記，是 bē tàng hō 咱想馬利亞有認耶穌是神。咱 ê 理性猶原 m̄n 容允 ánn。因為馬利亞若是 tūi 起頭 tōh 有認耶穌是神，án 怎耶穌 ê thang 親像一個自然人 ê gín'á，來進步伊 ták 項 ê 生活，降服 tī 伊 ê 父母，智慧 kah 身軀漸漸大，親像其餘 ê gín'á 全款，來 hō 上帝 kah 人 ná 疼伊？Án 怎馬利亞 ê thang 因為耶穌延 chhiān tī 聖殿，tōh tī 眾博士 ê 面前敢來責備伊？Án 怎馬利亞 ê thang 全然看做是伊 kakī ê 細 kiáñ 來款待伊？若是人已經知影耶穌是神，tákê 人 tī 心內的確會不止生驚，m̄n 敢款待伊親像一個人。耶穌 ê 家庭生活是無可能、不可解 ê 事。伊 ê 化身 ê 目的，穩當是歸 tī 空空；因為伊的確 tióh 成做「真實」 ê 人，來漸漸長大 tī 伊 ê 人格 tek ê 生活。

無 lah! 馬利亞無 phah 算耶穌是神。馬利亞 kantañ 有 teh phah 算耶穌是 hitê 所約束 beh 來 ê 彌賽亞，m̄ koh 僮太人論彌賽亞 ê 觀念是極其無明。馬利亞知，耶穌 ê 奇蹟 tek ê 出世，是表明伊

chhutsì, sī piáubêng i sī ū kah lâng khah kohiūn. láukoh tī chitsî, Mâliah sī bē liáukái lésu sī sîn. Chitê tōa ê pìblt ê ìsù, chíu kàu tī khah àulài i chiah ū liáukái.

Liân chèng hákseng iáubōe kīn tī lésu ê lîmchiong ê sî, to iûgoân bô liáukái lésu sī sîn. Chhaputto thang kóng, tī i ê choân senggâi ū khàmbát i ê sînsèng. In ū tióh áinne, lésu chiah ê thang chiàu lâng ê kenggiām lâi tióngtōa, chèng lâng thang hótáñ khoánthāi i, chò pêngiú lâi bat i, iā Piattò chiah kán'oa lâi chitbûn i, lôhaneh lâi kòa thâukhak tī i ê hengchêng, kohchài sèhàn gín'á chiah thang hòngsim lâi hō i phō, chèng thusòe ê, íkip chhiongki chiah thang lâi kah i kóngōe, lâi tit tióh chòngtáñ. Siatsú in tāike nāíkeng liáukái lésu sī sîn, sī Siōngtè, ísiōng só kóng chiahê sū, beh thài ê neh?

是有 kah 人 khah koh 樣。láukoh tī chit 時，馬利亞是 bē 了解耶穌是神。Chitê 大 ê 祕密 ê 意思，只有到 tī khah 後來伊 chiah 有了解。

連眾學生 iáu 未近 tī 耶穌 ê 臨終 ê 時，to 猶原無了解耶穌是神。差不多 thang 講，tī 伊 ê 全生涯有 khàm 密伊 ê 神聖。因為 tióh áinne，耶穌 chiah ê thang 照人 ê 經驗來長大，眾人 thang 好膽款待伊，做朋友來 bat 伊，也彼得 chiah 敢 óa 來質問伊，約翰來掛頭殼 tī 伊 ê 胸前，koh 再細漢 gín'á chiah thang 放心來 hō 伊抱，眾抽稅 ê，以及 媚妓 chiah thang 來 kah 伊講話，來得 tióh 壯膽。設使 in 大家若已經了解耶穌是神，是上帝，以上所講 chiahê 事，beh thài 會 neh ?